

2
prof. dr hab. inż. Stanisław Cudziło

Nazwa przedmiotu: Technologie przyrostowe elementów maszyn
Nazwa w jęz. angielskim: Additive manufacturing of machine elements

Kod przedmiotu: WTCNTCSM-TPEM

Dane dotyczące przedmiotu:
Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Nowych Technologii i Chemii
Przedmiot dla jednostki: Wydział Nowych Technologii i Chemii
Obowiązuje od naboru: październik 2016

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:
Zaliczenie na ocenę
Język wykładowy:
polski
Skrócony opis:
Wykłady obejmują genezę, rozwój i charakterystykę najnowszych rozwiązań technologicznych z obszaru technik przyrostowych z elementami charakterystyki materiałów wytwarzanych/przetwarzanych ww. metodami. Ćwiczenia laboratoryjne polegają na praktycznym wykorzystaniu wiadomości przekazanych podczas wykładów do zrealizowania i oceny efektów procesów: wytwarzania prototypu wybraną metodą RP (Rapid Prototyping), współbieżnego wytwarzania struktury i geometrii gotowego elementu z wykorzystaniem techniki RM (Rapid Manufacturing) oraz odtworzenia właściwości użytkowych (regeneracji) uszkodzonych/zużytych części maszyn.
Opis:
1. Geneza, podstawowe zasady i terminologia obowiązująca w obszarze technik przyrostowych.   2. Rozwój metod przyrostowych i technologii z nimi skojarzonych.   3. Ogólny zarys procesu wytwarzania elementów z wykorzystaniem technologii przyrostowych.   4. Szybkie wywarzanie modeli (Rapid Prototyping) metodą druku przestrzennego, laminacji i fotopolimeryzacji.   5. Techniki szybkiego wytwarzania gotowych wyrobów (Rapid Manufacturing) w złożu proszkowym.   6. Technologie przyrostowe typu Direct Deposition wykorzystywane w regeneracji i wytwarzaniu elementów części maszyn.   Tematyka zajęć laboratoryjnych: 1. Wytwarzanie modeli metodą druku przestrzennego z elementami inżynierii odwrotnej (4 godz.).   2. Podstawy programowania systemu LENS-CAD (Laser Engineered Net Shaping- Computer Aided Design) (4 godz.).   3. Laserowa modyfikacja warstwy wierzchniej wybranych materiałów konstrukcyjnych i funkcjonalnych (4 godz.).   4. Podstawy programowania systemu LENS-CAM (Laser Engineered Net Shaping- Computer Aided Manufacturing), generowanie kodów NC (2 godz.).   5. Przygotowanie i analiza podstawowych właściwości proszków wykorzystywanych w laserowych technikach przyrostowych (2 godz.).   6. Analiza struktury, właściwości i geometrii elementów wytwarzanych metodą selektywnego przetapiania laserowego SLM (Selective Laser Melting) (4 godz.).   7. Wytwarzanie, struktura i właściwości wielofunkcyjnych materiałów gradientowych (4 godz.).   8. Regeneracja wybranych części maszyn laserową techniką przyrostową z wykorzystaniem modułu DMDRS (Directed Material Deposition Repair System) (4 godz.).   9. Wpływ parametrów wytwarzania materiałów techniką LENS na strukturę i geometrię warstwy wierzchniej (2 godz.).
Literatura:
1. I. Gibson, D.V. Rosen, B. Stucker, Additive Manufacturing Technologies: Rapid Prototyping to Direct Digital Manufacturing, Springer, 2010,   2. R. I. Noorani, Rapid Prototyping: Principles and Applications, John Wiley & Sons, USA, 2006,   3. D. Keicher, R. Grylls, Laser Engineering Net Shaping Phase II, Optomec Albuquerque 2007.   4. N. Hopkinson, R. Hague, Rapid Manufacturing: An Industrial Revolution for the Digital Age, John Wiley & Sons, USA, 2006,   5. A. Gebhardt, Understanding Additive Manufacturing: Rapid Prototyping, Rapid Tooling, Rapid Manufacturing, Hanser Publications, 2012.
Efekty kształcenia:
W1 Poznał systemy komputerowego wspomagania projektowania i wytwarzania elementów części maszyn wykorzystywanych w technikach przyrostowych. K_W08, K_W21   W2 Ma wiedzę w zakresie innowacyjnych/zaawansowanych technik wytwarzania modeli, półfabrykatów i gotowych wyrobów z materiałów polimerowych, metalowych, ceramicznych i kompozytowych, w tym również otrzymywania elementów o strukturze gradientowej. Jest zapoznany z maszynowym programowaniem systemu do laserowego kształtowania przyrostowego. K_W05, K_W10   W3 Ma wiedzę na temat trendów w zakresie rozwoju materiałów i technologii materiałowych oraz na temat postępu w dyscyplinach nauki i techniki, będących odbiorcą innowacji materiałowo-technologicznych, w tym z obszaru technik przyrostowych. K_W23   U1 Potrafi zaprojektować i zrealizować proces technologiczny modelu, półfabrykatu, gotowego elementu wybraną techniką przyrostową, oraz dokonać oceny jakości metalurgicznej i geometrycznej otrzymanego detalu. K_U11, K_U16

U2 Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, również w języku angielskim. K_U03

K1 Podejmuje starania, aby uzyskane wyniki przedstawić w jasny i powszechnie zrozumiały sposób, formułując jednocześnie właściwe wnioski końcowe. K_K01, K_K02

K2 Ma świadomość dynamicznego rozwoju technologii przyrostowych i ich roli we współczesnym przemyśle. K_K07

Metody i kryteria oceniania:

Przedmiot kończy się zaliczeniem pisemnym.

Laboratorium – zaliczenie ćwiczenia wymaga uzyskania pozytywnej oceny ze sprawdzianu przed rozpoczęciem ćwiczenia, wykonania ćwiczenia i oddania pisemnego sprawozdania z ćwiczenia.

Zaliczenie przedmiotu wymaga uzyskania pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń laboratoryjnych oraz uzyskania minimum 5,1 pkt. na 10 możliwych, z dwóch kolokwii zawierających pytania otwarte.

Osiągnięcie efektów W2, W3, U2 i K1 weryfikowane jest podczas kolokwii, natomiast efekty W1, W2, W3, U1 i K1 sprawdzane są w trakcie realizacji ćwiczeń laboratoryjnych.

- ocena 2 – poniżej 50% poprawnych odpowiedzi;
- ocena 3 – 50 ÷ 60% poprawnych odpowiedzi;
- ocena 3,5 – 61 ÷ 70% poprawnych odpowiedzi;
- ocena 4 – 71 ÷ 80% poprawnych odpowiedzi;
- ocena 4,5 – 81 ÷ 90% poprawnych odpowiedzi;
- ocena 5 – powyżej 91% poprawnych odpowiedzi.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje student, który posiadał wiedzę, umiejętności i kompetencje przewidziane efektami kształcenia, a ponadto wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie przedmiotem, w sposób twórczy podchodzi do powierzonych mu zadań i wykazuje się samodzielnością w zdobywaniu wiedzy oraz systematycznością w pracy.

Ocenę **dobrą** otrzymuje student, który posiadał wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu dobrym. Potrafi rozwiązywać problemy o średnim stopniu trudności.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje student, który posiadał wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania w stopniu dostatecznym. Samodzielnie rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności. W jego wiedzy i umiejętnościach zauważalne są luki, które potrafi jednak uzupełnić pod kierunkiem nauczyciela.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje student, który nie posiadał wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie koniecznych wymagań. Na końcową ocenę składają się oceny z dwóch kolokwii, ocena z ćwiczeń laboratoryjnych oraz zaangażowanie i sposób podejścia studenta do nauki.

Praktyki zawodowe:

brak

Forma studiów

stacjonarne

Rodzaj studiów

II stopnia

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowy

Przedmioty wprowadzające

- **Strukturalne uwarunkowania właściwości materiałów 2:** znajomość wpływu warunków krystalizacji na strukturę materiałów inżynierskich, znajomość relacji pomiędzy strukturą a właściwościami fizyko-mechanicznymi stopów z różnych układów równowagi.

Programy

semestr studiów II

kierunek: inżynieria materiałowa

specjalność: nowe materiały i technologie

Forma zajęć liczba godzin/rygor

semestr	x- egzamin, + zaliczenie, # projekt						ECTS
	razem	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	seminarium	
II	46	16 / +		30 / +			3

Autor

dr inż. Tomasz DUREJKO

Bilans ECTS

Lp.	Aktywność	Obciążenie w godz.
1	Udział w wykładach	16
2	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	16
3	Udział w ćwiczeniach	
4	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	
5	Udział w laboratoriach	30
6	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	30

7	Udział w seminariach		
8	Samodzielne przygotowanie się do seminariów		
9	Realizacja projektu		
10	Udział w konsultacjach	7	
11	Przygotowanie do zaliczenia	9	
12	Przygotowanie do egzaminu		
13	Udział w egzaminie		
		Godz.	ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		138	3
Zajęcia z udziałem nauczycieli: 1+3+5+7+9+10+13		53	1
Zajęcia o charakterze praktycznym: 5+6+9		60	1
Zajęcia powiązane z działalnością naukową: 1+2+3+4+7+8		32	0,5

AUTOR
KARTY INFORMACYJNEJ

dr inż. Tomasz Durejko

KIEROWNIK JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ
ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZEDMIOT

dr hab. inż. Tomasz CZUJKO, prof. WAT